

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ

Το Δελτίο του Ε.Π.Π. Αρ.77

(Ιανουάριος- Φεβρουάριος 2019)

<http://www.observatoireplurilinguisme.eu>

Bonne année - ein gutes neues Jahr - happy new year - feliz año nuevo - felice anno nuovo - feliz ano novo - un an nou fericit - S novim godom - sana saïida- καλή χρονιά

5^η Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη για την πολυγλωσσία « Η πολυγλωσσία στη βιώσιμη ανάπτυξη: η κρυφή διάσταση» (Βουκουρέστι, 23-24 Μαΐου 2019)

3^η πρόσκληση υποβολής εργασιών (Προθεσμία: 31 Ιανουαρίου 2019)

Μετάφραση κειμένου: Ευτυχία Δαμάσκου

Άρθρο Σύνταξης – Εκφάνσεις του θέματος «πολυγλωσσία και βιώσιμη ανάπτυξη»

Εάν η πολυγλωσσία συνίστατο μόνο στην προάσπιση των γλωσσών (στην πραγματικότητα της γλώσσας της) ως ένα είδος ιερού αντικειμένου, ως ένα θαύμα της φύσης που θα πρέπει να διατηρηθεί πάση θυσία, δε θα είχαμε, στην ουσία, πολλά πράγματα να πούμε.

Η πραγματικότητα είναι ότι οι γλώσσες είναι κάτι απείρως περισσότερο από ένα μουσειακό έκθεμα. Στο έργο του *Halte à la mort des langues* (2000), ο γλωσσολόγος Claude Hagège μας υπενθυμίζει απλά ότι οι γλώσσες είναι αυτές που επιτρέπουν την ύπαρξη της ιστορίας. Διότι μόνο η γλώσσα δίνει τα μέσα για να αναφερθούμε στο παρελθόν. Έτσι, όλη η ανθρώπινη εμπειρία, είτε του παρελθόντος, είτε του παρόντος, είτε ακόμη και του μέλλοντος βρίσκεται στις γλώσσες, οι οποίες αποτελούν εκδηλώσεις της ικανότητας του λόγου. Διότι αν είμαστε σε θέση να αναφερθούμε στο παρελθόν, μπορούμε να φανταστούμε και να συλλάβουμε το μέλλον.

Δεν προκαλεί, λοιπόν, εντύπωση το ότι οι γλώσσες υπάρχουν μεν στο παρασκήνιο, αλλά με καθοριστικό τρόπο δε, σε όλα όσα αγγίζουμε, βλέπουμε, νιώθουμε, σκεφτόμαστε, κάνουμε, και όχι μόνο σε ό, τι λέμε. Δεν προκαλεί, λοιπόν, έκπληξη το ότι όταν μιλάμε για αιεφόρο ανάπτυξη, το ζήτημα του γλωσσικού πλουραλισμού εντάσσεται σε όλους σχεδόν τους τομείς.

Για ορισμένους, η αιεφόρος ανάπτυξη περιστρέφεται γύρω από την υπερθέρμανση του πλανήτη και τους τρόπους εξοικονόμησης ενέργειας, ενώ για κάποιους άλλους, θα πρέπει να προστεθεί σε αυτά το θέμα της διατροφής, και, συνεπώς, οτιδήποτε χρειάζεται για να τραφεί ολόκληρη η ανθρωπότητα, τώρα και στο μέλλον, κάτι που απαιτεί χώρο και, εφόσον η ανάπτυξη μας αφορά όλους, δικαιοσύνη.

Σιγά σιγά, όλα συνδέονται μεταξύ τους και αν δούμε ποιοι είναι οι τομείς της ζωής μας τους οποίους αφορούν οι 17 στόχοι της αιεφόρου ανάπτυξης¹, και στους οποίους το γεγονός ότι η ->

Διεύθυνση και σύνταξη : Christian Tremblay, Anne Bui

Το ενημερωτικό δελτίο του Ε.Π.Π. μεταφράζεται εθελοντικά στα γερμανικά, τα αγγλικά, τα αραβικά, τα βουλγάρικά, τα κροατικά, τα ισπανικά, τα ελληνικά, τα ιταλικά, τα πολωνικά, τα πορτογαλικά, τα ρουμάνικα και τα ρώσικα. Τα κείμενα είναι διαθέσιμα online. Ευχαριστούμε τους μεταφραστές. Για να προσθέσετε κι άλλες γλώσσες, επικοινωνήστε μαζί μας.

Μπορείτε να βρείτε τα προηγούμενα ενημερωτικά δελτία πατώντας εδώ

Σε αυτό το τεύχος

- Άρθρο Σύνταξης- Εκφάνσεις του θέματος «πολυγλωσσία και βιώσιμη ανάπτυξη»
- Πρόσφατα άρθρα που δεν πρέπει να χάσετε
- Άλλες ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις

-> γλώσσα δεν υπάρχει πουθενά ανάμεσά τους, στην ουσία δεν υπάρχει κανένας. Προφανώς, όλες αυτές οι κουβέντες προέρχονται από την πιο τέλεια κοινοτυπία. Σε τι ωφελεί, άραγε, να παρουσιάζουμε τα αυτονόητα; Και, προφανώς, δεν υπάρχουν μόνο γλωσσικά θέματα. Ασφαλώς, αλλά το να κατανοούμε τη γλωσσική πράξη και να πηγαίνουμε πέρα από το προφανές δεν είναι κάτι τετριμμένο, αλλά αρκετά σημαντικό. Ας δούμε, λοιπόν, κάποια θέματα που εγείρουν ερωτήματα σχετικά με ->

¹ https://fr.wikipedia.org/wiki/Objectifs_de_d%C3%A9veloppement_durable

Στόχος 1: Εξάλειψη της φτώχειας. Στόχος 2: Καταπολέμηση της πείνας. Στόχος 3: Πρόσβαση στην υγεία. Στόχος 4: Πρόσβαση σε μια ποιοτική εκπαίδευση. Στόχος 5: Ισότητα των φύλων. Στόχος 6: Πρόσβαση σε ασφαλές νερό και σε συστήματα αποχέτευσης. Στόχος 7: Ενδιαφέρον για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στόχος 8: Πρόσβαση σε θέσεις αξιοπρεπούς εργασίας. Στόχος 9: Χτίσιμο μιας ανθεκτικής υποδομής, προώθηση μιας βιώσιμης εκβιομηχάνισης ωφέλιμης σε όλους, και ενθάρρυνση της καινοτομίας. Στόχος 10: Μείωση των ανισοτήτων. Στόχος 11: Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες. Στόχος 12: Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή.

<p>-> τη γλώσσα και την αιεφόρο ανάπτυξη.</p> <p>Η πρόσβαση στην εκπαίδευση είναι ένα πολύπλευρο ζήτημα αιεφόρου ανάπτυξης.</p> <p>Σε ατομικό επίπεδο, η εκπαίδευση υποτίθεται ότι παρέχει στον καθένα τα μέσα για την ανάπτυξη της αυτονομίας του, τη δύναμή του στον εξωτερικό κόσμο, την προσωπική του άνθιση. Κάτι τέτοιο δεν είναι προφανές και σηκώνει συζήτηση.</p> <p>Σε συλλογικό επίπεδο, η εκπαίδευση δεν αποτελεί παράγοντα παραγωγής, αλλά, αναμφίβολα για εμάς, παράγοντα ανάπτυξης για το σύνολο της κοινωνίας. Ωστόσο, ούτε κι αυτό είναι προφανές.</p> <p>Εξάλλου, σύμφωνα με τους οικονομολόγους, η εκπαίδευση δεν είναι μια επένδυση παραγωγικής φύσεως. Αυτό είναι φυσιολογικό, δεδομένου ότι δεν είναι ένας παράγοντας παραγωγής και, ως εκ τούτου, δε συμβάλλει άμεσα στην αύξηση του επιπέδου παραγωγής μιας εταιρείας. Δεν αποτελεί παρά ένα γνώρισμα του παράγοντα παραγωγής εργασίας, καθώς και ένα χαρακτηριστικό ποιότητας, άρα, δύσκολο να αξιολογηθεί. Ωστόσο, εφόσον δεν πρόκειται για "παραγωγική επένδυση", αυτό σημαίνει ότι είναι μια αντιπαραγωγική επένδυση. Και είναι πολύ γνωστό πως πολλοί σκέφτονται ότι κατά τον ίδιο τρόπο και οι δημόσιες υπηρεσίες είναι αντιπαραγωγικές. Υπάρχει ένα πραγματικό πρόβλημα γλώσσας εδώ, το οποίο υποδηλώνει ένα πρόβλημα σκέψης. Δεν υπάρχει κάποια λέξη που να δηλώνει μια τέτοια επένδυση, όχι για την άμεση αλλά για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Διότι η εκπαίδευση είναι μια αναβαλλόμενη παραγωγική επένδυση, όχι βραχυπρόθεσμη αλλά μακράς διάρκειας. Μιλάμε, λοιπόν, για "εκπαιδευτική επένδυση", χωρίς, δυστυχώς, να είμαστε βέβαιοι για την αποτελεσματική σχέση ανάμεσα στην εκπαιδευτική επένδυση και την ανάπτυξη ή μάλλον στην έννοια της σχέσης αυτής. Οι επιστημονικές εκθέσεις δείχνουν με συγκεκριμένο τρόπο ότι το να είσαι πτυχιούχος επιτρέπει να κερδίζεις περισσότερα χρήματα, να είσαι, σε γενικές γραμμές, σε καλύτερη υγεία και να είσαι πιο προστατευμένος απέναντι στην ανεργία, σε σχέση με κάποιον που δεν έχει πολλά πτυχία. Σε ατομικό επίπεδο, τα στατιστικά στοιχεία δεν αλλάζουν. Αλλά συλλογικά, τι γίνεται;</p> <p>Είναι η οικονομική ανάπτυξη που επιτρέπει την εκπαιδευτική ανάπτυξη ή η εκπαίδευση που καθορίζει την οικονομική ανάπτυξη; Το ερώτημα έχει τεθεί εδώ και πολλά χρόνια και έχει λάβει ποικίλες απαντήσεις που κυμαίνονται από την έλλειψη σχέσης μεταξύ τους έως την ύπαρξη μιας ισχυρής σχέσης όπου ο αλφαριθμητισμός και η εκπαίδευση έχουν έναν αυτόνομο και αποφασιστικό ρόλο. Οι ιστορικοί, οι δημογράφοι και οι ανθρωπολόγοι μπορεί να είναι πιο ειδικοί στο να μιλήσουν γι' αυτό το θέμα απ' ό,τι οι οικονομολόγοι, επειδή εργάζονται εξ ορισμού πάνω στην εξέλιξη θεμάτων κατά το πέρασμα του χρόνου, κάτι που ισχύει και για κάποιους οικονομολόγους, οι οποίοι όμως είναι πολύ λίγοι.</p> <p>Ανάμεσα στους τελευταίους, μπορούμε να αναφέρουμε κυρίως τη μελέτη των Krueger και Lindhal (2001) οι οποίοι, στο τέλος μιας επισταμένης οικονομετρικής εργασίας, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες βάσεις δεδομένων, αποδεικνύουν το σημαντικό ρόλο-></p>	<p>-> που έχει η αύξηση του μέσου αριθμού ετών των σπουδών και της αύξησης της διάρκειας των σπουδών σ' ένα σύνολο από 110 χώρες, οι οποίες μελετήθηκαν από το 1960 έως και το 1990. Από την πλευρά των ιστορικών, οι Francois Furet και Wladimir Sachs (<i>La croissance de l'alphabétisation en France du XVIIIe au XIX siècles</i>, 1974), ανέδειξαν την εδαφική εξάπλωση της αύξησης του επιπέδου του αλφαριθμητισμού και της εκπαίδευσης υπό την επιρροή της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης. Οι Hervé Le Bras και Emmanuel Todd επεκτείνουν τα ευρήματα μέχρι το 1913 (<i>L'invention de la France</i>, 1981). Στο έργο <i>L'invention de l'Europe</i> (1990) και στο <i>L'enfance du monde – Structures familiales et développement</i> (1984-1999), ο Emmanuel Todd καθιερώνει μια άλλη σχέση, συμπληρωματική της προηγούμενης, μεταξύ των οικογενειακών δομών, τη θέση της γυναίκας στην οικογένεια και την κοινωνία, από τη μία, και τον αλφαριθμητισμό και την αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης, από την άλλη. Η Λουθηρανική μεταρρύθμιση (Todd 1990:162) είναι αυτή από την οποία ξεκίνησε από τον 18^ο αι. ένα ισχυρό κίνημα αλφαριθμητισμού, με τον αλφαριθμητισμό των Χριστιανών προκειμένου ο καθένας τους να έχει πρόσβαση στις αγίες γραφές να αποτελεί μία από τις βασικές πτυχές της Λουθηρανικής μεταρρύθμισης. Αυτό το ισχυρό κίνημα μαζικού αλφαριθμητισμού προέρχεται από τη σκανδιναβική και γερμανική Ευρώπη όπου κυριαρχούσε ένα συγκεκριμένο είδος οικογενειακής δομής, και γύρω στο 1850 (Todd 1999:239), πάνω από το 70% του πληθυσμού ήξερε να διαβάζει και να γράφει στη Γερμανία, τη Σουηδία, τη Νορβηγία, τη Δανία, τη Σκωτία, την Ισλανδία, τη Φινλανδία, την Ολλανδία. Ο αλφαριθμητισμός θα αποτελέσει το έδαφος πάνω στο οποίο θα μπορέσει να ανθίσει η δεύτερη βιομηχανική επανάσταση από τα μέσα του 19^{ου} αι. και μετά. Στη συνέχεια, ο αλφαριθμητισμός διαδόθηκε μέσω της γεινίαςης προς τα δυτικά και νότια της Ευρώπης, ξεκινώντας από τα βόρεια και τα ανατολικά της Γαλλίας. Έτσι, ο αναλφαριθμητισμός και η αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης, δηλαδή η πολιτισμική ανάπτυξη, έπειτα από μια ισχυρή κοινωνική απαίτηση, προηγήθηκαν της οικονομικής ανάπτυξης για να τεθούν στη συνέχεια σε μια διακριτική αλληλεπίδραση μαζί της. -></p>
<p>-> Αλλά πού βρίσκεται η γλώσσα σε όλο αυτό; Είναι πολύ απλό. Όποιος μιλάει για πρόσβαση στην εκπαίδευση, μιλάει πρώτα απ' όλα για πρόσβαση στη γλώσσα, στη σχολική εκπαίδευση, η οποία είναι εκ φύσεως μια γλωσσική διαδικασία. Διότι μέσω της</p>	<p>-> κληρονόμησαν από την αποικιοκρατία, οι οποίες είναι τα γαλλικά, τα Αγγλικά και τα Πορτογαλικά. Η Αφρική είναι η μόνη ήπειρος όπου η πλειοψηφία των παιδιών ξεκινούν τη</p>

Στόχος 13: Καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών. Στόχος 14: Διατήρηση και βιώσιμη αξιοποίηση των ωκεανών και των θαλασσών σύμφωνα με τους σκοπούς της αιεφόρου ανάπτυξης. Στόχος 15: Ζωή στη στεριά. Στόχος 16: Δικαιοσύνη και ειρήνη. Στόχος 17: Συνεργασία για την υλοποίηση των στόχων.

<p>γλώσσας έχουμε πρόσβαση στη γνώση, μέσω της γλώσσας αλληλεπιδρούμε, και είναι το πρώτο πράγμα που μαθαίνουμε στο σχολείο. Τη μαθαίνουμε, ή θα έπρεπε να τη μαθαίνουμε, έπειτα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας, κατά την απόκτηση νέων γνώσεων και νέων δεξιοτήτων μέσω της εμπειρίας ή της μάθησης. Η κατάσταση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών δεν είναι ριζικά διαφορετική. Οι διαδικασίες γραμματισμού προηγήθηκαν της ανάπτυξης για πάνω από μισό αιώνα. Ο Emmanuel Todd παρατηρεί ότι γύρω στο 1980, το συνολικό ποσοστό αλφαριθμητισμού των μουσουλμανικών χωρών φαινόταν κοντά στο 40%, το ποσοστό της Ινδίας στο 38%, το ποσοστό της Αφρικής 36%. Η έκθεση <i>Εκπαίδευση για όλους 2000- 2015</i> της UNESCO (σελ.160) υπενθυμίζει ότι «κατά τη δεκαετία του 1970 το ποσοστό αλφαριθμητισμού σημείωσε τη γρηγορότερη πρόοδο του, με τον αναλφαριθμητισμό να μειώνεται, έτσι, περισσότερο από το μισό για το διάστημα 1950 και περίπου 2.000 (Carr-Hill, 2008). Κατά την περίοδο αυτή, ο αναλφαριθμητισμός αυξήθηκε από 28 σε 60% στην υποσαχάρια Αφρική και από 29 σε 63% στα αραβικά κράτη». Ωστόσο, από την δεκαετία του 2000 η Αφρική, η οποία φαινόταν χαμένη ως προς την ανάπτυξη, τριάντα χρόνια πριν, ήταν αυτή που αναδύεται πραγματικά.</p> <p>Μέχρι τώρα με την Ευρώπη ήμασταν σε ένα μονογλωσσικό κόσμο, κάτι το οποίο δεν ισχύει για την Αφρική, και θα πρέπει να αναρωτηθούμε αν η αφρικανική πολυγλωσσία, με περίπου 2.000 γλώσσες, εκ των οποίων γύρω στις 50 έχουν πάνω από ένα εκατομμύριο ομιλητές, αποτελεί μια ευκαιρία ή ένα ακυρωτικό μειονέκτημα.</p> <p>Αρχικά, αξ σημειώσουμε ότι η πρόοδος συνεχίστηκε κατά την περίοδο 2000-2015. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Στατιστικών της Unesco, στην υποσαχάρια Αφρική, ο αναλφαριθμητισμός φαίνεται να αγγίζει το 75% του πληθυσμού, ένας μέσος όρος ο οποίος περιλαμβάνει μεγάλες ανισότητες. Με πάνω από το 80% χώρες όπως η Νότια Αφρική, η Κένυα, η Γκαμπόν, το Τόγκο, η Ουγκάντα, η Ρουάντα, από 50 έως 80% το Μαλάουι, η Ακτή του Ελεφαντοστού, η Σενεγάλη, η Γουινέα-Μπισσάου, και κάτω του 50% ο Νίγηρας, το Τσαντ, το Μάλι και η Γουινέα, μια λίστα η οποία δεν είναι ολοκληρωμένη.</p> <p>Όσον αφορά τη σχολική φοίτηση, έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο, παρόλο που δεν επιτεύχθηκαν οι στόχοι του σχεδίου <i>Εκπαίδευση για Όλους</i>. Έτσι, το ποσοστό φοίτησης στο δημοτικό σχολείο αυξήθηκε από 59% το 1999 σε 79% το 2012. Συγκριτικά, τα ποσοστά στη Νότια και τη Δυτική Ασία αυξήθηκαν από 78% σε 94%. (ο.π. σελ.6).</p> <p>Ωστόσο, τα ποσοστά αυτά πρέπει να σταθμίζονται από τις αδυναμίες των εκπαιδευτικών συστημάτων στις οποίες επιμένουν ιδιαίτερα οι πιο πρόσφατες εκθέσεις του σχεδίου <i>Εκπαίδευση για όλους</i>. Το θέμα που μας συγκρατεί, εντούτοις, και για το οποίο το ερευνητικό εργαστήριο Della (Διδακτική των Γλωσσών και των λογοτεχνιών στην Αφρική) του Γαλλικού Τμήματος του Πανεπιστημίου της Γκάνα αφιέρωσε 3 σημαντικά συνέδρια το 2016, 2017 και 2018, τα οποία οδήγησαν σε τρία βιβλία που εκδόθηκαν από το ΕΠΠ², είναι η συνύπαρξη εθνικών ή τοπικών γλωσσών με τρεις μεγάλες διεθνείς γλώσσες, τις οποίες -></p>	<p>σχολική τους εκπαίδευση σε μια ξένη γλώσσα (γαλλικά, αγγλικά ή πορτογαλικά). Ωστόσο, η προβληματική δεν είναι καινούργια. Στο τέλος του 12^{ου} αι. ένα από τα σπουδαία εγχειρίδια διδακτικής των λατινικών το <i>Doctrinale puerorum</i> του Alexandre de Villedieu, το οποίο γράφτηκε γύρω στα 1199 μ.Χ., κάνει, για παράδειγμα, την εξής σύσταση: «Αν στην αρχή τα παιδιά δυσκολεύονται στην κατανόηση, ... να διατηρούμε την προσοχή τους, αποφεύγοντας τη δογματική παρουσίαση και διδάσκοντάς τους στη δική τους γλώσσα» (αναφέρει ο Jacques Chaurand στο <i>Nouvelle histoire de la langues francaise</i>, 1999, σ. 125). Το να διδάσκουμε τη γαλλική γλώσσα στα γαλλικά, την αγγλική στα αγγλικά και την πορτογαλική στα πορτογαλικά στα παιδιά στην Αφρική, των οποίων οι οικογένειες δε μιλούν υποχρεωτικά αυτές τις τρεις γλώσσες, είναι σα να διδάσκουμε τη λατινική γλώσσα στα λατινικά στην Ευρώπη κατά το Μεσαίωνα.</p> <p>Υπάρχει, επομένως, μια τριπλή πρόκληση. Πρώτον, υπάρχει το θέμα της πρόσβασης όλων στην εκπαίδευση: το να πηγαίνει κάποιος στο σχολείο είναι καλό, αλλά το να λαμβάνει μια μάθηση πραγματική και με διάρκεια είναι ακόμα καλύτερο. Επίσης, το σχέδιο <i>Εκπαίδευση για όλους 2000-2015</i> και τώρα οι <i>Στόχοι για την Αειφόρο Ανάπτυξη 2015-2030</i> για μια ποιοτική εκπαίδευση, τόνιζαν και τονίζουν την ποιότητα της εκπαίδευσης, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, αλλά και τη σημασία των γλωσσών που χρησιμοποιούνται στις μικρές τάξεις, οι οποίες αποτελούν μέρος του προβλήματος και της λύσης.</p> <p>Υπάρχει στη συνέχεια μια μαθησιακή πρόκληση που αφορά τις τρεις εθνικές και διεθνείς γλώσσες που προαναφέρθηκαν, οι οποίες είναι από μόνες τους ένα μέρος της λύσης στην προηγούμενη πρόκληση, από τη στιγμή που μιλάμε για μακροχρόνιες σπουδές και για τις οποίες η χρήση σε μικρές τάξεις γλωσσών που μιλιούνται στις οικογένειες ως εργαλείο διδασκαλίας είναι ένα άλλο μέρος της λύσης.</p> <p>Τέλος, υπάρχει ένα πρόβλημα διαφύλαξης των αφρικανικών γλωσσών. Ο κίνδυνος της γρήγορης εξαφάνισης ενός μεγάλου αριθμού των γλωσσών αυτών εξαιτίας των επιπτώσεων της σχολικής φοίτησης και της αστικοποίησης είναι πραγματικός, ειδικά αν, όπως μπορούμε να ελπίζουμε, τα εκπαιδευτικά προγράμματα επιτύχουν. Όσο τα ποσοστά αποτυχίας και -></p>
<p>-> η έξοδος από το σχολικό σύστημα παραμένουν υψηλά, οι τοπικές γλώσσες είναι σχετικά προστατευμένες. Ας σημειώσουμε ότι εάν η φοίτηση στο δημοτικό σχολείο συνέχισε να αυξάνεται,</p>	<p>-> βασικές δεξιότητες για να διαδραματίσεις έναν ολοκληρωμένο ρόλο στα πλαίσια της κοινωνίας, αγγίζει το 19,8% των νέων</p>

² *Plurilinguisme et enseignement du français en Afrique subsaharienne*, Collection *Plurilinguisme*, N° 2017/1, *Ecoles, langues et cultures d'enseignement en Afrique*, Collection *Plurilinguisme*, N° 2018/2, *Langues, formations et pédagogies : le miroir africain*, Collection *Plurilinguisme*, N° 2018/3.

το ποσοστό ολοκλήρωσής του το 2011 παρέμεινε ίδιο με αυτό του 1999, ή 58% στην υποσαχάρια Αφρική, συγκριτικά με ένα παγκόσμιο μέσο όρο της τάξης του 75% το οποίο παραμένει εξίσου σταθερό την ίδια περίοδο. Ωστόσο, αυτό δεν εμποδίζει πραγματικές προόδους στη φοίτηση στο σχολείο. Έτσι, το ακαθάριστο ποσοστό φοίτησης στον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (επίπεδο Γυμνάσιο) αυξήθηκε από 29 σε 50% στην υποσαχάρια Αφρική, δηλαδή ένα κέρδος 21 μονάδων, την ώρα που ο παγκόσμιος μέσος όρος αυξάνονταν από 71 σε 85%, δηλαδή ένα κέρδος 14 μονάδων. Για το δεύτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η αύξηση της υποσαχάριας Αφρικής από 20 σε 32% (+12 μονάδες) είναι χαμηλότερη από το μέσο όρο παγκοσμίως, ο οποίος αυξήθηκε από 45 σε 62% (+ 17%), το οποίο γίνεται απόλυτα κατανοητό. Ωστόσο, δίπλα σε αυτό το εξαιρετικά θετικό φαινόμενο, που είναι η αύξηση του γενικού επιπέδου στην εκπαίδευση, είναι εύλογο να περιμένουμε, σύμφωνα με μια διαδικασία πολύ γνωστή στη Γαλλία κατά την περίοδο 1870-1950 για τις τοπικές γλώσσες, την σχεδόν εξ ολοκλήρου εξάλειψη των λιγότερο διαδεδομένων και λιγότερο ανθεκτικών γλωσσών σε διάστημα των τριών γενεών εξαιτίας της μη μετάδοσης της γλώσσας από τις οικογένειες. Από αυτό το γεγονός προκύπτει, πέρα από την χρήση των γλωσσών που πράγματι μιλάνε, η καθιέρωση στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση μαθημάτων για τις εθνικές γλώσσες και πολιτισμούς. Όμως, αν οι θεωρητικοί λόγοι και τρόποι έχουν σχεδιαστεί εδώ και περισσότερο από είκοσι έτη (βλ. ειδικότερα το πρόγραμμα Σχολεία και εθνικές γλώσσες-Αφρική³ (ELAN- Afrique) για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση), αυτό το είδος της πειραματικής πολιτικής εξακολουθεί να συναντά τεράστιες δυσκολίες προκειμένου να γενικευθεί. Δεν ξέρουμε αν η Αφρική θα μετατρέψει αυτήν την υποτιθέμενη πολυγλωσσία σε ένα πραγματικό πλεονέκτημα. Σε κάθε περίπτωση, είναι χρήσιμο να θέσουμε το ερώτημα με αυτούς τους όρους.

Είχαμε ξεκινήσει αυτήν την πολύ γρήγορη επισκόπηση από την Ευρώπη. Διότι χάρη στις μελέτες PISA, εκ των οποίων η πιο πρόσφατη διαθέσιμη για το θέμα αυτό χρονολογείται από το 2012, γνωρίζουμε ότι ο αναλφαβητισμός, δηλαδή το να μη διαθέτεις τις απαραίτητες ->

ηλικίας 15 ετών, γεγονός που σηματοδοτεί μια βελτίωση σε σχέση με το 2006 (23,4%), αλλά οδηγεί σχεδόν στην κατάσταση του 1999 (19,6%). Αναφορικά με τον ενήλικο πληθυσμό, ο Εθνικός Φορέας για την καταπολέμηση του αναλφαβητισμού της Γαλλίας εκτιμά ότι ο πληθυσμός των λειτουργικά αναλφάβητων ατόμων ηλικίας 18 έως 65 ετών υπολογίζεται σε ποσοστό 7% , ή 2.500.000 άτομα στη μητροπολιτική Γαλλία. Ωστόσο, «ο αλφαβητισμός είναι απαραίτητος στη σύγχρονη ζωή. Σε κοινωνίες όπου κυριαρχεί ο γραπτός λόγος, αποτελεί μια πρωταρχική προϋπόθεση για όλους τους πολίτες όλων των ηλικιών. Ο αλφαβητισμός μας καθιστά αυτόνομους: είναι πολύ σημαντικός για τη μόρφωση των παιδιών, να βρούμε και να κρατήσουμε μια δουλειά, να είμαστε ενεργοί καταναλωτές, να διαχειριζόμαστε την υγεία μας και να επωφελομαστε από τον ψηφιακό κόσμο, στον κοινωνικό και επαγγελματικό κόσμο.» (Ανδρούλα Βασιλείου, Ευρωπαϊκή Επίτροπος για την Παιδεία, από τις 10 Φεβρουαρίου 2010 έως την 1^η Νοεμβρίου 2014, πηγή L'Obs-Le plus, stiw 07-09-2012).

Αυτά τα γεγονότα είναι πολύ γνωστά σήμερα. Είναι σαφές ότι θα έπρεπε να πρόκειται για μια μεγάλη εθνική και ευρωπαϊκή στο ίδιο επίπεδο με τη γλωσσική πρόκληση στην Αφρική. **Τέλος** ◀

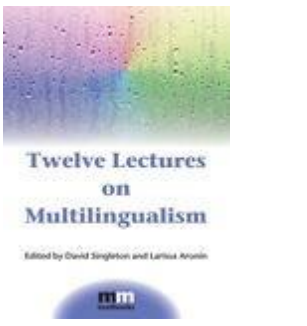

Το Ε.Π.Π. συμμετέχει σε μια μακροχρόνια πάλη, μια πάλη απαραίτητη, με πολλά διακυβεύματα. Πρέπει να είναι παρόν στις μεγάλες και τις μικρές αποφάσεις. Αυτή είναι η αποστολή που έχει αναλάβει το Ε.Π.Π. Μαζί θα πρέπει να εντατικοποιήσουμε την προσπάθεια. Μπορείτε να προσφέρετε ανθρώπινη στήριξη συμμετέχοντας στη δράση του, ή υλική υποστήριξη με το να ενταχθείτε στο Ε.Π.Π. ή κάνοντας του μια δωρεά.

**Ήρθε η στιγμή να [ενταχθείτε στο Ε.Π.Π.](#)
και να μοιραστείτε τις δράσεις του**

Άρθρα που δεν πρέπει να χάσετε

³ Πρωτοβουλία που ξεκίνησε το 2001 από οκτώ (8) χώρες της γαλλόφωνης υποσαχάριας Αφρικής (Μπενίν, Μπουρκίνα Φάσο, Μπουρούντι, Καμερούν, Μάλι, Νίγηρα, Τσεχική Δημοκρατία του Κονγκό, Σενεγάλη) και 4 ιδρύματα (AFD, MAEE, OIF). Στοχεύει στην προώθηση και σταδιακή εισαγωγή της δίγλωσσης εκπαίδευσης στο Δημοτικό σχολείο, βασισμένη σε μια αφρικανική γλώσσα και τη γαλλική. Δεδομένου ότι κάθε χώρα έχει διαφορετική γλωσσική κατάσταση, ο επιδιωκόμενος στόχος του προγράμματος αυτού είναι να στηρίξει με διαφοροποιημένες πρακτικές τα εθνικά σχέδια δράσης των χωρών, τηρώντας τις εκπαιδευτικές τους πολιτικές.

	<p><u>Η πολυγλωσσία στην ΚΙΤΑ και το σχολείο "μην αφήνετε τα παιδιά να αποτύχουν"</u> (Άρθρο στα Γερμανικά)</p> <p>Tagesspiegel, 21.12.2018 Μιλάς Αραβικά; Χαίρομαι που είσαι εδώ! Με αυτόν τον τρόπο, οι δάσκαλοι θα πρέπει να καλωσορίσουν πολύγλωσσα παιδιά, λέει η Sandra Niebuhr-Siebert, καθηγήτρια γλωσσικής εκπαίδευσης. Σύμφωνα με την κα Niebuhr-Siebert, η πολυγλωσσία των παιδιών και των εφήβων με οικογενειακό ιστορικό μετανάστευσης υπήρξε πραγματικότητα στη Γερμανία εδώ και δεκαετίες. Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν πάντα πολιτικές ...</p> <p>Διαβάστε τη συνέχεια</p>
	<p>Μαθήματα γαλλικής γλώσσας προκειμένου να ανοίξει το σχολείο στους γονείς αλλοδαπών μαθητών. (Άρθρο στα γαλλικά)</p> <p>Το 2-17-2018, ένας εθνικός μηχανισμός επέτρεψε σε περίπου 8000 αλλοδαπούς να μάθουν τη γλώσσα προκειμένου να μπορούν να συνοδεύουν το παιδί τους στο σχολείο. Από την Julia Pascual</p> <p>Δημοσιεύτηκε στις 26 Δεκεμβρίου 2018 στις 10:27 π.μ. Ενημερώθηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2018 στις 01:33</p> <p>«Είναι 2 η ώρα το μεσημέρι, ή 2 η ώρα τη νύχτα. Αλλά 2 η ώρα το απόγευμα, δεν υπάρχει». Αυτό είναι ...</p> <p>Διαβάστε τη συνέχεια</p>
	<p>Οι προκλήσεις της πολυγλωσσίας στις επιστημονικές πρακτικές (Άρθρο στα ιταλικά)</p> <p>Η Accademia della Crusca στο FORUM ELC 2018 Στις 29 και 30 Νοεμβρίου στο Βερολίνο, στο Freie Universität, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γλωσσών ήταν φέτος αφιερωμένο στις "Προκλήσεις της Πολυγλωσσίας στις Επιστημονικές Πρακτικές". Το Φόρουμ είναι το αποτέλεσμα προβληματισμών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας "Γλώσσα και Επιστήμη" της Ευρωπαϊκής Γλώσσας Συμβούλιο (ELC), ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα</p>
	<p>Twelve Lectures on Multilingualism (Νέα έκδοση)</p> <p>Εκδ. David Singleton, Larissa Aronin Multilingual Matters, 20 Νοεμβρίου 2018, ISBN 9781788922050</p> <p>Αυτό το σημαντικό νέο εγχειρίδιο προσφέρει μια επισκόπηση των πιο ενδιαφερόντων τομέων στη μελέτη της πολυγλωσσίας. Αποτελείται από δώδεκα διαλέξεις, γραμμένες από κορυφαίους ερευνητές, οι οποίες αφιερώνονται σε ένα ιδιαίτερο θέμα σπουδαιότητας. Κάθε διάλεξη προσφέρει βιβλιογραφική ανασκόπηση, ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα</p>
	<p>OpenEdition, μια δίγλωσση πύλη πολύγλωσσων ηλεκτρονικών πόρων στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες.</p> <p>Το OpenEdition είναι μια πύλη ηλεκτρονικών πόρων στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Αν θέλετε η επιχείρησή σας να εγγραφεί σε υπηρεσίες να έχει πρόσβαση σε αποσπώμενης μορφής αρχεία (PDF, ePub), συμβουλευτείτε τις σελίδες Institutions. Το OpenEdition συγκεντρώνει τέσσερις πλατφόρμες αφιερωμένες στους ηλεκτρονικούς πόρους στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Αν ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα ...</p>
	<p>Το Δημοκρατικό Κονγκό και η εκπαιδευτική του εμπειρία στη χρήση των αφρικανικών γλωσσών (Άρθρο στα πορτογαλικά)</p> <p>IPOL, δημοσιευμένο στις 11/26/2018. Όπως και η μεγάλη πλειοψηφία των αφρικανικών χωρών, η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό είναι μια πολυπολιτισμική και πολύγλωσση χώρα, αλλά με λίγες κυρίαρχες αφρικανικές γλώσσες. Εκτιμάται, σύμφωνα με τον A. Bamgbose, στο "Γλώσσα και έθνος. Το θέμα της γλώσσας στην υποσαχάρα Αφρική », ότι ένα σύνολο 206 γλωσσών θα ομιλείται από έναν πληθυσμό ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα</p>

	<p>How could multilingualism benefit India's poorest schoolchildren? (Άρθρο στα αγγλικά)</p> <p>Πηγή: Πανεπιστήμιο του Cambridge, 20 Νοεμβρίου 2018</p> <p>Η πολυγλωσσία είναι ο κανόνας στην Ινδία. Αλλά αντί να απολαμβάνουν τα γνωστικά και μαθησιακά πλεονεκτήματα που παρατηρούνται στα πολύγλωσσα παιδιά στο Global North, τα παιδιά στην Ινδία παρουσιάζουν χαμηλά επίπεδα εκμάθησης βασικών σχολικών δεξιοτήτων. Η Καθηγήτρια Ianthi Tsimpli προσπαθεί να ξεδιπλώσει τα αίτια αυτού του παράδοξου.</p> <p>Διαβάστε περισσότερα.</p>
	<p>Προάσπιση της γαλλικής γλώσσας και της πολυγλωσσίας στα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα (Ερεβάν 2018) (Άρθρο στα γαλλικά)</p> <p>Συνάντηση στο Ερεβάν στις 9 Οκτωβρίου 2018, στο περιθώριο της 35ης Υπουργικής Διάσκεψης της Γαλλοφωνίας, οι εκπρόσωποι του Βελγίου, της Βουλγαρίας, της Κύπρου, της Κροατίας, της Εσθονίας, της Γαλλίας, της Ελλάδας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, του Λουξεμβούργου, της Ρουμανίας, της Σλοβακίας, της Σλοβενίας και της Τσεχικής Δημοκρατίας και της Ομοσπονδίας Βαλλονίας- Βρυξελλών, ξεκίνησε μια "Σύμπραξη στην ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα ...</p>
	<p>The impact of climate change on language loss</p> <p>Πηγή: The Conversation, 26 Νοεμβρίου 2018. Εικόνες ακραίων καιρικών φαινομένων και ανησυχητικοί τίτλοι για την αλλαγή του κλίματος είναι πλέον συνηθισμένοι. Τον περασμένο μήνα, οι τρομερές προβλέψεις για τον πλανήτη μας από τη διακυβερνητική διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (IPCC) αναφέρθηκαν δυσάρεστες σκηνές από ένα καταστροφικό τσουνάμι στο, με την Ινδονησία να είναι ακόμη στην επικαιρότητα. Καθώς οι κάτοικοι του Sulawesi...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα</p>
<p>Ήρθε η στιγμή να ενταχθείτε στο Ε.Π.Π. και να μοιραστείτε τις δράσεις του</p> 	
<p>Ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις</p>	

Οι δημοσιεύσεις του Ε.Π.Π.
Συλλογή *Plurilinguisme*

Langues, formations et pédagogies : le miroir africain, συντ. Koffi Ganyo Agbefle και Yelian Constant Aguessy, 505 σελίδες, 16 €. δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά, 4,49 € ηλεκτρονική έκδοση, [Παραγγείλετε](#)

Ecoles, langues et cultures d'enseignement en contexte plurilingue africain, συντ. Koffi Ganyo Agbefle και Robert Yennah, Bookelis.com, 330 σελίδες, 13 €, δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά, [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme, entreprises, économie et société, 2018, συντ. Christian Tremblay, πρόλογος. Claude Truchot, Bookelis.com, 230 σελίδες, 13 €, δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά, [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme et éducation, 2017, tome 1, coord. Jean-Claude Beacco και Christian Tremblay, Bookelis.com, 217 σελίδες, 13€ δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme et éducation, 2017, Τόμος 2, συντ. Jean-Claude Beacco και Christian Tremblay, Bookelis.com, 222 σελίδες, 13€ δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme et créativité scientifique, 2017, συντ. Pierre Frath et José Carlos Herreras, Thebookedition, 138 σελίδες, 12,99 € (έντυπη μορφή, δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά), 5,99 € (ηλ. έκδοση), [Παραγγείλετε](#)

Culture et plurilinguisme (numérique), 2017, Bookelis, 4,99 € [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme et enseignement du français en Afrique subsaharienne, 2017, συντ. Koffi Ganyo Agbefle, Bookelis, 282 σελίδες, 15 € (έντυπη μορφή, δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά), 4,99 € (ηλ. έκδοση) [Παραγγείλετε](#)

Culture et plurilinguisme, 2016, συντ. Christian Tremblay, La Völva, 189 σελίδες, 14 €, δε συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά. [Παραγγείλετε](#)

Plurilinguisme, interculturalité et emploi : Défis pour l'Europe, L'Harmattan, 2009, 33,73 € (έντυπη μορφή), 27,99 € (ηλ. έκδοση) • 408 σελίδες [Παραγγείλετε](#)

Επιτροπή πρωτοβουλίας του ΕΠΠ σε συνεργασία με το Σύλλογο για την υπεράσπιση της γαλλικής γλώσσας (DLF)

Δευτέρα 28 Ιανουαρίου 2019 από τις 5 έως τις 7 μ.μ.
Δημαρχείο του 5ου διαμερίσματος του Παρισιού, 21 Place du Pantheon.
Προσκεκλημένοι ομιλητές:
Jean Pruvost και Alexandre Klimenko
"Αγглоποίηση: το δάνειο, μεταξύ εμπλουτισμού και κυριαρχίας; "
και εγκαινίαση του χώρου
"10 αγγλισμοί το μήνα για να αναδεύεται ο εγκέφαλός μας"

Εγγραφείτε στέλνοντας μήνυμα στο contact@observatoireplurilinguisme.eu

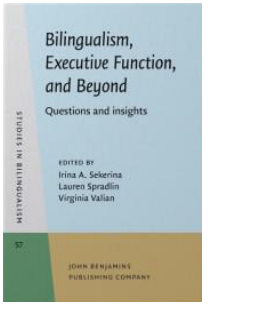

5η Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη Πολυγλωσσίας
23-24 Μαΐου 2019 – Βουκουρέστι (Ε.Π.Π. και Ακαδημία Οικονομικών Επιστημών του Βουκουρεστίου)

Η πολυγλωσσία στη βιώσιμη ανάπτυξη:
Η κρυφή διάσταση

3^η πρόσκληση υποβολής εργασιών (Προθεσμία: 31 Ιανουαρίου 2019)

Η UNESCO μας υπενθυμίζει ότι η γλωσσική ποικιλομορφία και η πολυγλωσσία είναι απαραίτητες για τη βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά η προσοχή επικεντρώνεται κυρίως στις υπό εξαφάνιση γλώσσες και θέτει τη διαφύλαξη της γλωσσικής πολυμορφίας στο ίδιο επίπεδο με τη βιοποικιλότητα. Το ζήτημα των γλωσσών που απειλούνται με εξαφάνιση είναι πράγματι ουσιαστικό, και ορισμένες μελέτες δείχνουν ότι η εξαφάνιση των γλωσσών παρουσιάζει σημαντικούς κινδύνους για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Αυτό που θέλουμε να δείξουμε είναι ότι οι γλώσσες εμπλέκονται σε όλες τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές διαδικασίες στις οποίες βασίζεται η ανάπτυξη. Ο πολιτισμός, η εκπαίδευση και η υγεία είναι σημαντικοί αναπτυξιακοί παράγοντες, των οποίων η συσσώρευση κεφαλαίου είναι περισσότερο αποτέλεσμα από μια αιτία κάτι που μας επιτρέπει να διαπιστώσουμε, όπου κι αν βρισκόμαστε στον κόσμο, ότι ο ρόλος της γλώσσας είναι πανταχού παρών. Είτε πρόκειται για τη φτώχεια, την προσωπική ολοκλήρωση, την κοινωνική άνοδο, την κοινωνική συνοχή, την κυκλοφορία γνώσεων και ιδεών, την εδαφική ανάπτυξη, την ταυτότητα, την οικονομική επίδοση, τη μετανάστευση,

	<p>την ψηφιακή επανάσταση, τον πόλεμο και την ειρήνη, υπάρχουν διάφοροι βαθμοί γλωσσικών ζητημάτων. Οι γλώσσες είναι, επομένως, η κρυφή διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης και είναι δική μας ευθύνη να τη φέρουμε στο προσκήνιο. Φυσικά, οι γλωσσικές πολιτικές, όταν υπάρχουν, δεν είναι ουδέτερες. Πρέπει, λοιπόν, να προσπαθήσουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα: πώς μπορούν οι γλωσσικές πολιτικές να συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη;</p> <p>Διαβάστε και κατεβάστε την πρόσκληση υποβολής εργασιών</p>
	<p>Διεθνές Συνέδριο "Τα εδάφη της γλωσσολογίας για το ανάπτυξη " (πρόσκληση υποβολής προτάσεων - προθεσμία: 31 Ιανουαρίου 2019) Πρώτο Διεθνές Συνέδριο του Δικτύου POCLANDE (Πληθυσμοί, Πολιτισμοί, Γλώσσες και ανάπτυξη) www.poclande.fr Μπορντό, Γαλλία 23-25 Οκτωβρίου 2019 Πανεπιστήμιο Bordeaux Montaigne Σπίτι των Επιστημών του Ανθρώπου της Ακιτανίας Πανεπιστημιακός τομέας 33607-Pessac (Γαλλία) κατεβάσετε το αρχείο</p>
	<p>Συμπόσιο για τη γλωσσική διακυβέρνηση των πανεπιστημίων και των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, υπό την αιγίδα του κ. Emanuel Macron, Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας, 8 και 9 Νοεμβρίου 2018.</p> <p>ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΝΤΕΟ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ Στο κανάλι του ΕΠΠ στο youtube Σε αυτή τη διεύθυνση</p>
	<p>Γλωσσική πολυμορφία, επιστημονική πρόοδος, βιώσιμη ανάπτυξη (τεύχος 17 του περιοδικού Repères-Dorif. Περί της γαλλικής γλώσσας: γλώσσες, πολιτισμοί και πολυγλωσσία)</p> <p>Οι εργασίες που συγκεντρώθηκαν σε αυτό το τεύχος του Repères-DoRiF αντιπροσωπεύουν ένα επιλογή απόψεων που διατυπώθηκαν στις 12 Δεκεμβρίου 2017 στο Palais des Nations της Γενεύης, με την ευκαιρία μιας στρογγυλής τραπέζης ("Γλωσσική ποικιλομορφία, πρόοδος Επιστημονική και Βιώσιμη Ανάπτυξη ") που εντασσόταν στο πρόγραμμα του 8ου Διεθνούς Συνεδρίου της Διεθνούς Ακαδημίας Επιστημών Ararat</p> <p>Διαβάστε περισσότερα ...</p>
	<p>Langues, formations et pédagogies : Le miroir africain (Coll. Plurilinguisme)</p> <p>Πρόκειται για το 3ο τεύχος μιας σειράς δημοσιεύσεων για τις γλώσσες, την εκπαίδευση και τη διδακτική σε ένα πολύγλωσσο πλαίσιο. Αυτή η σειρά δημοσιεύσεων γίνεται με πρωτοβουλία του εργαστηρίου της DELLA που υπάγεται γαλλικό τμήμα του πανεπιστημίου της Γκάνα, Legon. Μετά το 1ο τεύχος με τίτλο Πολυγλωσσία και διδασκαλία της γαλλικής στην υποσαχάρια Αφρική, Συλλογή ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα ...</p>
	<p>Bilingualism, Executive Function, and Beyond - Questions and insights</p> <p>John Benjamins Publishing, ISBN 9789027202437, επίσης διαθέσιμο σε χαρτόδετο βιβλίο και ηλεκτρονική μορφή. Εκδότες: Irina A. Sekerina College of Staten Island/City University of New York, Lauren Spradlin City University of New York, Virginia Valian Hunter College and the CUNY Graduate Center. Η μελέτη της διγλωσσίας έχει χαράξει μια δραματικά νέα, σημαντική και συναρπαστική πορεία στον 21ο αιώνα, ...</p> <p>Διαβάστε περισσότερα...</p>

Par Tous Les Chemins. Florilège Poétique Des Langues De France (Alsacien, Basque, Breton, Catalan, Corse, Occitan) (coord. Marie-Jeanne Verny & Norbert Paganelli)

Ένα όμορφο δώρο για τις διακοπές: μια ποιητική ανθολογία των γαλλικών γλωσσών - δίγλωσσες εκδόσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, το βιβλίο αναλαμβάνει αναδοχή τιμή 22 € για αποστολή στη μητροπολιτική Γαλλία (25 € για αποστολή στο εξωτερικό. Προσαρμογή του Jean-Pierre Siméon "Υπάρχουν βιβλία πιθανά, βιβλία του γιατί όχι, βιβλία που αναρωτιόμαστε γιατί υπάρχουν και βιβλία...

[Διαβάστε περισσότερα ...](#)

Un retour des nations en Europe ? Réflexions sur la crise politique de l'Union européenne

Συγγραφείς: Jean-Claude Barbier ; Christophe Blot Till Burckhardt Bruno Cautrès Jérôme Créel Bruno Ducoudré Michele Gazzola Olivier Giraud Aurore Lambert Annalisa Lendaro Etienne Pataut Raul Sampognaro Dominique Schnapper Xavier Timbeau Sébastien Villemot, Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Υγείας.

Εκδότης: La Documentation française Έτος έκδοσης: 2018

ISBN: 978211145659416 ...

[Διαβάστε περισσότερα ...](#)

**Ήρθε η στιγμή να [ενταχθείτε στο Ε.Π.Π.](#)
και να μοιραστείτε τις δράσεις του**

